

**PROGRAM
WSPÓŁPRACY GMINY GRABICA Z ORGANIZACJAMI
POZARZĄDOWYMI ORAZ INNYMI PODMIOTAMI W 2026 r.**

Wstęp

Współpraca Gminy Grabica z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wiąże się z realizacją zasady pomocniczości oraz służy umacnianiu wspólnot mieszkańców.

Działalność osób zrzeszonych w organizacjach pozarządowych sprzyja tworzeniu więzi społecznych, odpowiedzialności za swoje otoczenie oraz zaspokajaniu potrzeb różnych grup mieszkańców.

Wyrazem dążenia Gminy Grabica do wspierania tej działalności jest „Program współpracy Gminy Grabica z Organizacjami Pozarządowymi oraz innymi Podmiotami w 2026r.”

Program stanowi propozycję dla wszystkich organizacji i podmiotów wyrażających wolę i gotowość współpracy w działalności na rzecz gminy i jej mieszkańców. Celem niniejszego programu jest wprowadzenie jasnych i czytelnych rozwiązań włączających organizacje w system demokracji lokalnej.

Rada Gminy w Grabicy przyjmując niniejszy dokument deklaruje wolę szerokiej współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego i wyraża intencję wspólnej realizacji zadań publicznych w zakresach określonych programem.

Korzyści płynące z takiej współpracy to:

- 1) zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w gminie;
- 2) poprawa jakości życia, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych;
- 3) integracja podmiotów polityki lokalnej obejmującej swym zakresem sferę zadań publicznych wymienionych w art. 4 ustawy;
- 4) udział zainteresowanych podmiotów przy tworzeniu programu współpracy;
- 5) otwarcie na innowacyjność, konkurencyjność poprzez umożliwienie organizacjom pozarządowym indywidualne wystąpienie z ofertą realizacji konkretnych zadań publicznych, które obecnie prowadzone są przez samorząd.

Słowniczek pojęć:

Ileokroć w niniejszym Programie jest mowa o:

- a) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 poz. 1338)
- b) organizacjach pozarządowych – rozumie się przez to organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy,
- c) programie – rozumie się przez to Program Współpracy Gminy Grabica z Organizacjami Pozarządowymi oraz innymi Podmiotami w 2026 roku.
- d) komisji konkursowej – rozumie się przez to komisję konkursową powołaną w celu opiniowania złożonych ofert w ogłoszonym otwartym konkursie ofert;
- e) konkursie – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2, 3 i art. 13 ustawy,
- f) trybie pozakonkursowym – rozumie się przez to zlecenie realizacji zadań

- publicznych organizacjom pozarządowym i innym podmiotom w trybie art. 19a ustawy,
- g) dotacji - rozumie się przez to dotacje w znaczeniu przedstawionym w art. 2 pkt. 1 ustawy,
 - h) środkach publicznych – rozumie się przez to środki, o których mowa w art. 2 pkt. 2 ustawy,
 - i) gminie – rozumie się przez to gminę GRABICA,
 - j) zadaniach publicznych - rozumie się przez to zadania publiczne wymienione w art. 4 ustawy.

Rozdział I

Postanowienia ogólne.

1. Program jest jednym z wielu elementów szeroko rozumianej polityki społecznej realizowanej na szczeblu gminy.
2. Rada Gminy Grabica zapewni środki na realizację celów publicznych, związanych z wykonywaniem zadań przewidzianych w Programie a realizowanych przez organizacje pozarządowe.

Rozdział II

Cel główny i cele szczegółowe programu

1. Celem głównym niniejszego programu jest kształtowanie lokalnego społeczeństwa obywatelskiego i wspomaganie rozwoju społeczności lokalnych.
2. Celami szczegółowymi programu są:
 - a) Organizowanie i wspieranie działań społecznych i inicjatyw obywatelskich na rzecz Gminy i rozwoju więzi lokalnych.
 - b) Promowanie postaw obywatelskich i prospołecznych.
 - c) Ugruntowanie pozycji organizacji pozarządowych oraz zapewnienie tym organizacjom równych szans, w realizacji zadań publicznych przez powierzanie i wspieranie coraz większej ilości zadań z jednoczesnym zapewnieniem odpowiednich środków na ich realizację.
 - d) Zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w gminie, poprzez udział w konsultacjach zainteresowanych podmiotów przy tworzeniu programu współpracy.
 - e) Integracja podmiotów polityki lokalnej obejmującej swym zakresem sferę zadań publicznych.
 - f) Uzupełnienie działań Gminy Grabica w zakresie nieobjęwanym przez strukturę samorządową;
 - g) Otwarcie na innowacyjność, konkurencyjność poprzez umożliwienie organizacjom pozarządowym, indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji konkretnych zadań publicznych, które obecnie prowadzone są przez samorząd.
 - h) Intensyfikacja działań na rzecz dzieci i młodzieży.
 - i) Skuteczne i oszczędne wykonywanie zadań publicznych.

Rozdział III

Zakres przedmiotowy programu i priorytetowe zadania publiczne.

1. Przedmiotem współpracy Gminy z organizacjami w 2026 r. jest realizacja zadań z zakresu:
 - a) Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej;
 - b) Promocja i organizacja wolontariatu;
 - c) Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
 - d) działalność na rzecz organizacji pozarządowych, w zakresie określonym w pkt. 1 lit a-c.

2. Ustala się następujące zadania priorytetowe Gminy realizowane w ramach niniejszego programu w 2026 r. z następujących obszarów:

1) Wsparcie i upowszechnianie kultury fizycznej;

- a) szkolenie dzieci, młodzieży i dorosłych w dziedzinach sportowych, przez uczniowskie kluby sportowe i stowarzyszenia kultury fizycznej mające na celu przygotowanie zawodników do rywalizacji w zakresie różnorodnych dyscyplin sportowych,
- b) przygotowanie i uczestnictwo w imprezach i zawodach sportowych o zasięgu lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim, dzieci, młodzieży i dorosłych,
- c) popularyzowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, poprzez tworzenie warunków do uprawiania masowej kultury fizycznej i sportu,
- d) organizacja i współorganizacja imprez sportowych, zawodów, turniejów sportowych, obozów sportowych,
- e) organizacja zajęć sportowych wspierających i upowszechniających kulturę fizyczną.
- f) propagowanie innych aktywnych form spędzania czasu, poprzez organizację różnych wydarzeń.

2) Promocja i organizacja wolontariatu:

- a) współorganizowanie szkoleń dla liderów i członków organizacji pozarządowych i wolontariuszy.

3) Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

- a) upowszechnianie i rozwój kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego poprzez wspieranie, organizację i współorganizację imprez kulturalnych, edukacyjnych oraz wszelkich innych służących integracji, propagowaniu kultury ludowej, rękodzieła artystycznego, obrzędów i tradycji ludowych,
- b) realizacja zadań związanych z działalnością i rozwojem Kół Gospodyń Wiejskich i Ochotniczych Straży Pożarnych,
- c) wytwarzanie produktów lokalnych, regionalnych i tradycyjnych,
- d) kultywowanie regionalnych i lokalnych tradycji kulinarnych,
- e) wspieranie działań sprzyjających promocji obszarów wiejskich i wzmocnieniu dziedzictwa kulturowego.

4) Działalność wspomagająca technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe w zakresie pkt. 1 – 3.

Rozdział IV

Finansowanie programu

Program będzie finansowany ze środków własnych samorządu gminnego. Środki przewidziane na realizację zadań, poprzez zlecanie zadań gminy organizacjom pozarządowym zostaną określone w uchwale budżetowej Gminy Grabica na 2026 rok. **Planowana kwota na realizację programu w 2026 r. wynosi 265.000,00 zł.**

Rozdział V

Formy współpracy

1. Współpraca Gminy Grabica z organizacjami pozarządowymi może mieć charakter finansowy i pozafinansowy.

2. Finansowe formy współpracy:

Współpraca pomiędzy Gminą Grabica a organizacjami pozarządowymi prowadzona będzie poprzez:

- a) zlecanie realizacji zadań publicznych w ramach otwartych konkursów ofert, które odbywają się w formach:
 - wspierania wykonania zadań publicznych, stwarzając warunki do ich realizacji wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji,

- powierzania wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji,
- b) zlecanie organizacjom realizacji zadań publicznych w trybie pozakonkursowym.

3. Poza finansowe formy współpracy:

- a) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działania, między innymi poprzez prowadzenie konsultacji projektu Programu Współpracy,
- b) konsultowanie z organizacjami, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji,
- c) tworzenie w miarę potrzeb przez Gminę Grabica wspólnych zespołów zadaniowych o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli właściwych organów gminy,
- d) pomoc w pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł niż budżet Gminy Grabica, poprzez zachęcanie lokalnych przedsiębiorców do sponsorowania działań podejmowanych przez organizacje,
- e) umieszczanie informacji dotyczących zadań gminy, realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz internetowej stronie Gminy,
- f) pomoc merytoryczna pracowników Urzędu Gminy zgodnie z kompetencjami przy realizacji zadania,
- g) udzielanie rekomendacji organizacjom pozarządowym i innym podmiotom z terenu Gminy Grabica starającym się o nawiązanie kontaktów ponadgminnych.

Rozdział VI

Zasady współpracy

Współpraca samorządu Gminy Grabica z organizacjami pozarządowymi odbywać się będzie na zasadach:

1. **pomocniczości**, co oznacza, że samorząd powierzać będzie realizację swoich zadań publicznych organizacjom, a te zagwarantują, że wykonają je w sposób profesjonalny, efektywny, oszczędnie i terminowo.
2. **suwerenności stron**, co oznacza, że stosunki między samorządem a organizacjami kształtowane będą z poszanowaniem wzajemnej autonomii i niezależności w swojej działalności statutowej.
3. **partnerstwa**, co oznacza, że samorząd gwarantuje organizacjom m.in. udział w planowaniu priorytetów przeanalizowanych przez Gminę Grabica, określeniu sposobu ich realizacji, rozeznaniu i definiowaniu problemów mieszkańców gminy oraz sugerowaniu zakresu współpracy.
4. **efektywności**, co oznacza, że samorząd i organizacje wspólnie będą dążyć do osiągnięcia najlepszych rezultatów podczas wykonywania zadań publicznych.
5. **uczciwej konkurencji i jawności**, co oznacza, że samorząd udostępni organizacjom informacje o celach, kosztach i planowanych efektach współpracy, a także wszystkich środkach finansowych zaplanowanych w budżecie gminy na współpracę z nimi oraz kryteria i sposobie oceny projektów – a organizacje udostępnią samorządowi m.in. dane dotyczące swojej struktury organizacyjnej, sposobu funkcjonowania, rezultatów prowadzenia dotychczasowej działalności oraz sytuacji finansowej.

Rozdział VII

Sposób i okres realizacji programu

1. Podstawowym sposobem realizacji programu jest zlecanie realizacji zadań publicznych w ramach otwartych konkursów ofert.

2. Program realizowany będzie również poprzez zlecenie realizacji zadań publicznych w trybie pozakonkursowym.
3. Podmiotami uczestniczącymi w realizacji programu są:
 - 1) Rada Gminy Grabica,
 - 2) Wójt Gminy Grabica,
 - 3) Komisja Konkursowa w zakresie opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie ofert na realizację zadań zleconych organizacjom pozarządowym;
 - 4) Organizacje pozarządowe.
4. Program obowiązuje w okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2026 r.

Rozdział VIII

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

1. Komisję konkursową do opiniowania złożonych ofert powołuje się odrębnie dla każdego ogłoszonego otwartego konkursu ofert.
2. Ogłoszenie o naborze przedstawicieli organizacji pozarządowych na członków komisji konkursowej powoływanej do opiniowania ofert złożonych w ogłoszonym otwartym konkursie ofert, Wójt Gminy publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej oraz zamieszcza na tablicy ogłoszeń, wyznaczając termin organizacjom pozarządowym do zgłaszania kandydatów.
3. Pracami komisji konkursowej kieruje przewodniczący, a w przypadku jego nieobecności wyznaczony przez niego członek komisji.
4. Posiedzenie komisji konkursowej jest ważne jeżeli weźmie w nim udział co najmniej połowa powołanego składu komisji.
5. Komisja konkursowa opiniuje złożone oferty w drodze jawnego głosowania zwykłą większością głosów i dokumentuje swoją pracę w formie pisemnej. W przypadku równej ilości liczby głosów decyduje głos Przewodniczącego.
6. Z prac komisji konkursowej sporządza się protokół zawierający opinię komisji konkursowej dotyczącą złożonych ofert.
7. Protokół wraz z dokumentacją konkursową komisja konkursowa przedstawia Wójtowi.

Rozdział IX

Sposób oceny realizacji programu

Miernikami efektywności Programu Współpracy Gminy Grabica z organizacjami pozarządowymi w 2026 roku będą:

1. wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu gminy na realizację zadań publicznych;
2. liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert na zlecenie realizacji zadań publicznych;
3. liczba ofert złożonych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego na realizację zadań publicznych (w trybie konkursowym i w trybie pozakonkursowym)
4. liczba umów zawartych z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w formie wsparcia, powierzenia realizacji zadań publicznych
5. liczba organizacji pozarządowych podejmujących zadania publiczne na rzecz lokalnej społeczności we współpracy z samorządem,
6. liczba osób zaangażowanych w realizację zadań publicznych (w tym wolontariuszy);
7. wyniki osiągnięte przez organizacje pozarządowe realizujące zadania publiczne w ramach podpisanych umów na podstawie złożonych ofert,
8. liczba osób, które były adresatami realizowanych zadań,
9. ilość zrealizowanych zadań zgodnie ze złożoną ofertą,

10. łączna wysokość środków finansowych i pozafinansowych zaangażowanych przez organizacje pozarządowe w realizację zadań publicznych na rzecz mieszkańców,
11. ilość umów, które nie zostały zrealizowane.

Rozdział X

Sposób tworzenia programu i przebiegu konsultacji

1. Roczny program współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2026 r. został opracowany na podstawie zakresu zadań publicznych określonych w ustawie oraz zdiagnozowanych potrzeb na realizację zadań w Gminie Grabica.
2. Ogłoszenie o przeprowadzeniu konsultacji zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Urzędu Gminy Grabica oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Grabica w dniu 16.10.2025 r. Konsultacje programu przeprowadzone były w terminie od 24.10.2025r. do 07.11.2025r. w sposób określony w Uchwale Nr XXVII/187/2010 Rady Gminy Grabica z dnia 29 października 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach działalności statutowej tych organizacji. Uwagi do programu mogły wносить organizacje pozarządowe w terminie od 24.10.2025r. do 07.11.2025 r.
3. W toku konsultacji nie złożono żadnych propozycji, uwag i wniosków do Programu.

Rozdział XI

Postanowienia końcowe

1. Organizacje w okresie otrzymywania dotacji zobowiązane są do zamieszczania w swoich materiałach informacyjnych zapisów, o dofinansowaniu przez samorząd Gminy Grabica.
2. Program stanowi uzupełnienie do obowiązujących przepisów, które są podstawą współpracy z organizacjami pozarządowymi. Obejmuje zasady, kierunki, formy i cele współpracy Gminy Grabica z organizacjami.
3. Organizacje z własnej inicjatywy mogą złożyć ofertę realizacji zadań publicznych, także tych, które są realizowane dotychczas w inny sposób, w tym przez samorząd Gminy.